

Opeenvolgende problematiek

Als iemand de diagnose 'ongeneeslijk ziek' krijgt kun je als professional vaak al bedenken welke gebeurtenissen op iemands pad kunnen komen. Degene die de diagnose heeft gekregen en de naasten krijgen te maken met verschillende opeenvolgende gebeurtenissen (*life events*). Denk aan mogelijk verlies van werk en alle gevolgen die dit met zich mee kan brengen, psychische problemen, een scheiding of een noodzakelijke verhuizing. Als je vooruit kunt lopen op deze gebeurtenissen, kun je iemand met de diagnose 'ongeneeslijk ziek' en de naasten beter begeleiden. Je kunt hen voorzien van informatie, helpen in de voorbereiding en op tijd zorg en ondersteuning organiseren, passend bij hun wensen en behoeften. Daarnaast kun je op tijd de samenwerking opzoeken met andere professionals, binnen en buiten het domein waarin jij werkt.

Vooruit denken en werken op basis van te verwachten ondersteuningsvragen, wordt '*pro-actieve zorg* - of *advance care planning*' genoemd in de zorg, of '*advance life planning*' in het sociaal domein.

Van betekenis zijn

Door jezelf, de persoon met de diagnose en de naasten voor te bereiden op wat kan komen, ben je van grote betekenis. We weten dat het helpt om de *advance care planning* of *advance life planning* goed in te richten en vroegtijdig het gesprek aan te gaan. Samen creëer je een beeld van wat alle betrokkenen kunnen tegenkomen, vanaf het moment van de diagnose tot en met het overlijden. Daar hoort ook de periode van rouw bij voor de naasten, na het overlijden.

Realiseer je dat behalve de mantelzorger, er ook andere naasten zijn die ieder op een eigen manier met het naderend verlies omgaan. Ga vroegtijdig het gesprek aan om alle mogelijke ondersteuning en zorg optimaal en tijdig te kunnen regelen. Houd tijdens dit proces rekening met de beleving en emoties van alle betrokkenen, want vooruitkijken op wat komt na de diagnose 'ongeneeslijk', kan een moeilijke ervaring zijn.

Door vooruit te denken, te plannen en rekening te houden met wat (mogelijk) komen gaat, kun jij:

- de persoon die de diagnose heeft gekregen en naasten informeren over - en voorbereiden op wat hen (mogelijk) te wachten staat;
- tijdig het gesprek aangaan over mogelijke (toekomstige) zorg en ondersteuningsbehoeften, specifiek voor deze situatie en passend bij het ziekteverloop. Denk aan gesprekken over:
 - welke behandelingen wel of niet wenselijk zijn;
 - wat belangrijk is, welke wensen en behoeftes er nog zijn en peilen of er mogelijk extra ondersteuning nodig is van een geestelijk verzorger, sociaal of maatschappelijk werker, budgetcoach of notaris;
 - hoe om te gaan met onzekerheden en onvoorspelbaarheden in deze fase van het leven;
- aandacht geven aan de ondersteuningsbehoeften van mantelzorgers en eventueel (jonge) kinderen in het gezin;
- andere professionals en vrijwilligers in welzijn en zorg tijdig betrekken, zodat bijvoorbeeld wijkzorg, hulpmiddelen of mantelzorgondersteuning op tijd beschikbaar zijn.

Meer informatie

[Proactieve zorgplanning \(advance care planning\) - Palliaweb](#)

Overpalliatievezorg.nl

